

THE BURDEN OF CHRONIC HEPATITIS, LIVER CIRRHOSIS AND LIVER CANCER IN REPUBLIC OF MOLDOVA

Paraschiv Angela

Epidemiology Department, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. In the Republic of Moldova, there are over 70 thousand patients with chronic hepatitis, about 10 thousand patients with liver cirrhosis and about 400 patients with liver cancer. Every year, more than 2,000 patients die as a result of liver cirrhosis and more than 400 patients die from liver cancer. **Objective of the study.** Analysis of the morbidity level of chronic hepatitis, liver cirrhosis and liver cancer in the population of the Republic of Moldova, with the determination of the risk factors that have contributed to the unfavourable evolution of patients statements. **Material and Methods.** Statistical forms for chronic hepatitis and liver cirrhosis reporting, including data on liver cancer in the Republic of Moldova were analysed. In order to determine the risk factors, the patients with the mentioned pathologies were questioned and the data were processed in the EpiInfo 7.2 program. A descriptive and analytical study was applied for the analysis of risk factors. **Results.** The incidence and prevalence of liver diseases are constantly increasing. In the study, 3 groups were selected: 140 patients with chronic hepatitis, 134 patients with liver cirrhosis and 58 patients with liver cancer. The average age in chronic hepatitis - 57.65 years, liver cirrhosis - 53.13 years, and liver cancer - 52.45 years. In chronic hepatitis, the risk factors were: B virus (OR 5.4, 95% CI: 0.48-3.92), duodenitis (OR 3.97, 95% CI: 0.14-2.05), pesticide use (OR 1.33, 95% CI: 0.28-3.7), alcohol consumption (OR 1.61, 95% CI 0.48-3.9). In liver cirrhosis: fibrosis (OR 7.01, 95% CI: 3.2-15.33), ascites (OR 3.5, 95% CI: 1.5-8.1), diabetes (OR 1,6, 95% CI: 0.6-3.75) etc. **Conclusion.** Liver pathologies are a public health problem. Risk factors that contribute to the unfavorable evolution of health for chronic hepatitis are: B virus, duodenitis, pesticide use, alcohol consumption. In liver cirrhosis: fibrosis, ascites, diabetes etc.

Keywords: chronic hepatitis, liver cirrhosis, liver cancer, risk factors.

PROBLEMA HEPATITELOR CRONICE, CIROZE HEPATICE ȘI CANCER HEPATIC ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Paraschiv Angela

Catedra de epidemiologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. În Republica Moldova, la etapa actuală, sunt înregistrați peste 70 de mii de bolnavi cu hepatită cronică, circa 10 mii bolnavi cu ciroze hepatice și aproximativ 400 de bolnavi cu cancer hepatic. Annual, decedează peste 2 mii bolnavi ca rezultat al cirozei hepatice și peste 400 de bolnavi – de cancer hepatic. **Scopul lucrării.** Determinarea nivelului de afectare a populației Republicii Moldova prin hepatite cronice, ciroze hepatice și cancer hepatic și stabilirea unor factori de risc care au contribuit la evoluția nefavorabilă a stării de sănătate. **Material și Metode.** Au fost analizate materialele statistice de raportare a hepatitelor cronice și a cirozelor hepatice, inclusiv datele privind cancerul hepatic în Republica Moldova. Pentru determinarea factorilor de risc, au fost chestionați pacienții cu patologiiile menționate și prelucrate datele în programul EpiInfo 7.2. A fost aplicat un studiu descriptiv și analitic pentru analiza factorilor de risc. **Rezultate.** Incidența și prevalența prin bolile hepatice sunt în continuă creștere. În studiu au fost selectate 3 loturi: 140 bolnavi cu hepatite cronice, 134 bolnavi cu ciroze hepatice și 58 bolnavi cu cancer hepatic. Vârsta medie în hepatite cronice - 57,65 ani, ciroze hepatice – 53,13 ani, iar cancer hepatic – 52,45 ani. Pentru hepatite cronice, factorii de risc au constituit: virusul B (OR 5,4, 95% CI:0,48-3,92), duodenita (OR 3,97, 95% CI:0,14-2,05), utilizarea pesticidelor (OR 1,33, 95%, CI:0,28-3,7), consumul de alcool (OR 1,61, 95% CI 0,48-3,9). În ciroze hepatice: fibroza (OR 7,01, 95% CI: 3,2-15,33), ascita (OR 3,5, 95%, CI: 1,5-8,1), diabetul zaharat (OR 1,6, 95% CI: 0,6-3,75) etc. **Concluzii.** Patologiile ficatului reprezintă o problemă de sănătate publică. Factorii de risc care contribuie la evoluția nefavorabilă a stării de sănătate pentru hepatita cronică sunt: virusul B, duodenita, utilizarea pesticidelor, consumul de alcool. În ciroze hepatice: fibroza, ascita, diabetul zaharat.

Cuvinte-cheie: hepatite cronice, ciroze hepatice, cancer hepatic, factorii de risc.